

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 133. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359489360/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Gautier senere har kaldt Treenigheden af skønne Ting: Guld, Purpur og Marmor.

Og som alle Tidsalderens andre store Typer maa hun ses i de Omgivelser, der svarer til hende og hvori hun hører hjemme som René i Urskovene, Obermann paa Højælperne og Saint-Preux ved Genfersøen. Corinnas Skikkelse er bevaret for Efterverdenen i det bekendte Maleri, efter hvilket Kobberstik er udbredte: Corinna, som improviserer paa Cap Misene.

Hendes vulkanske og straalende Natur hører hjemme i denne straalende og vulkanske Egn. Neapels Golf synes at være ét stort, sunket Krater, omringet af smilende Byer og skovbeklædte Bjerge. Omsluttende sit Hav, der er endnu langt mere blaat end Himlen, ligner den et smaragdgrønt Bæger, fyldt med skummende Vin, hvis Raade og Sider er smykkede med Vinløv og Ranker. Inderst inde ved Landet straalder Havet dybt azurblaat, længere ude er det vinfarvet, som allerede Homer kaldte det, og over det lyser en Himmel, der ikke, som det almindelig tros, er mere blaa end vor, men som snarere er mere bleg, kun at dens Blaat har som et Underlag af hvid Ild, der lyser hvidligt og blaaligt glødende. I denne Egn satte de Gamle Helvede. I Avernersøens Grotte var Nedgangen dertil; dette kaldte de Helvede, dette Paradis. De har ment, at den vulkanske Oprindelse og Omgivelse viste, at Tartaros var nær. Overalt de vulkanske Former. Et stort Bjerg har en Side som var det skaaret igennem med en Kniv. Det halve Bjerg er faldet ned i Jordskælv. Cap Misene, Landets yderste Pynt, der paa den ene Side lukker Golfen med Nisidas lille Klippe foran sig, Procida og Ischia bag sig, bestod en Gang ikke som nu af to adskilte Højder, men var Et. Vesuvs to Kratere fremkom ved det Udbrud, der slugte Pompeii. Overalt Frugtbarhed og Ild. Faa Skridt fra Solfataras Svovldampe, der stiger op mellem Lavagruset, ligger Marker, som helt bestaar af tindrende røde Valmuer, andre med store blaa Blomster, stærkt duftende lodne Mynter, Urter, der naaer En til midt paa Livet, en Rigdom, en Myr, en Frugtbarhed og Yppighed, som om denne bugnende Fylde kunde skyde op igen paa en eneste Nat, hvis man fældede det Hele. Og hertil kommer den overvældende Vellugt: et Kryddr, som aldrig mærkes i Norden, en uhyre Symfoni af Millioner forskellige Planters Duft.

Det er henad Aften, at Corinnas Selskab drager ud paa Cap Misene. Man ser derfra ind over den store By, man hører

ligesom i den dumpe Larm dens Hjertebanken. Overalt for Ens Øje flammer efter Solnedgang Lys, i alle Vejenes Spor ligger de; tværs over Vejen langs op ad Bjergsiderne springer og flyver de klare Flammer i Luften; de, som flyver højere oppe, ligner ganske løsrevne og bevægelige Stjerner. Alle disse Flammer, der bevæger sig i lange Spring og slukkes et Sekund efter hvert Spring, er Sydens lysende Insekter. I Mørket hensætter disse Tusinder af Flammer En i en Æventyr-Stemning. Overfor lyser, set fra Cap Misene, den højrøde Lavastrøm ned ad Vesuvs mørke Side.

Her er det, at man bringer Corinna hendes Lyra, og hun besynger først Pragten af denne Natur, Storheden af de Minder, der knytter sig til den, til Cumæ, hvor Sibyllen levede, til Gaeta, som ligger bagved, hvor Cicero udaandede for Tyrannens Dolk, til Capri og Bajæ, som bevarer Mindet om Tibers og Neros Rædselsgerninger, til Nisida, hvor Brutus og Portia sagde hinanden det sidste Farvel, til Sorrent, hvor Tasso, undsluppen af Galehuset, ussel, forfulgt, med uredt Skæg og sønderrevne Klæder bankede paa sin Søsters Dør, der end ikke straks kunde kende ham igen, og som ikke kunde tale for Taarer. Her er det, hun ender med en Elegi om al Jordelivets Kval og al Jordelivets Lykke.

Man høre Corinna's beaandede Tale i disse Omgivelser, hvor Skønheden er bygget paa Undergangen, hvor Lykken aabenbarer sig som en flyvende, hurtigt slukket Flamme, og hvor Vulkanen bestandig truer Frugtbarheden.

Hun siger: Jesus tillod en svag og maaske angrende Kvinde at bade hans Fødder med de kostbareste Salver; han stødte dem tilbage, der raadede hende til at opbevare denne Vellugt til en nyttigere Brug. «Lad hende kun gøre det, sagde han, thi jeg er kun kort Tid sammen med Jer.» Ak! Alt, hvad der er godt og stort paa denne Jord, er kun kort Tid sammen med os. Alderen, Svagheden, Døden udtørre snart den Dugdraabe, som falder ned fra Himlen og som hviler paa Blomster. Lad os da blande Alt, Elskov, Religion, Geni og Sol og Vellugt og Musik og Poesi; der gives ingen anden Ugudelighed end Kulde, Egenkærlighed og Lavhed. Det hedder: Naar to eller tre er forsamlede i mit Navn, saa vil jeg være midt iblandt Eder. Men hvad er det, o min Gud, at være forsamlede i dit Navn, hvis det ikke er at nyde din skønne Naturs ophøjede Gaver og ære